

การเป็นผู้ประกอบการ และการสร้างธุรกิจใหม่ Entrepreneurship and New Venture

ดร. กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล

Dr. Kanyarat Teerathanachaiyakun

- ในกรณีที่ต้องการซื้อเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการสอน การฝึกอบรม การส่งเสริมการขาย หรือเป็นของขวัญพิเศษ เป็นต้น กรุณาติดต่อสอบถามราคาพิเศษได้ที่ ฝ่ายขาย บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2826-8222 โทรสาร 0-2826-8359
- หากมีคำแนะนำหรือติชม สามารถติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com

การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่

โดย ดร. กัลยารัตน์ อีระธนชัยกุล

ราคา 250 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย ดร. กัลยารัตน์ อีระธนชัยกุล

ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ นอกจากจะได้รับอนุญาต

4 1 0 - 5 3 4 - 3 5 2
0 2 6 6 0 9 8 7 6 5 4 3 2

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

กัลยารัตน์ อีระธนชัยกุล.

การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่. -- กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2562.
352 หน้า.

1. ผู้ประกอบการ. 2. การบริหารธุรกิจ.

I. ชื่อเรื่อง.

658.421

ISBN : 978-616-08-3399-3

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

 บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2826-8000

พิมพ์ที่ บริษัท วี.พรินท์ (1991) จำกัด

เลขที่ 23/71-72 หมู่ที่ 1 ซอยเทียนทะเล 10 ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150 โทรศัพท์ 0-2451-3010
นายวิชัย กาญจนพัฒนา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2562

คำนำ

หนังสือ *การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่* เล่มนี้ ใช้ในการเรียนการสอน ในระดับอุดมศึกษา สำหรับนิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ที่จะศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยเรียบเรียงให้มีความทันสมัย เหมาะสม และสอดคล้องกับการบริหารงานตามสถานการณ์ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์

ผู้เขียนได้เรียบเรียงและจัดทำขึ้นโดยมีเนื้อหาครอบคลุมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสของผู้ประกอบการ การสร้างธุรกิจและกระบวนการการจัดตั้งธุรกิจ การแสวงหาโอกาสใหม่ทางธุรกิจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ภาวะผู้นำกับการเป็นผู้ประกอบการ การเขียนแผนธุรกิจ ที่มีประสิทธิภาพ การบริหารเงินทุนและการระดมทุน การเตรียมการเพื่อการเจริญเติบโต เทคนิคการพัฒนาธุรกิจ บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ร่วมลงทุน จริยธรรมผู้ประกอบการ และแนวโน้มของการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต เพื่อช่วยเสริมสร้างความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและบริหารองค์การได้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปบ้าง ไม่มากก็น้อย อนึ่งหากผู้อ่านพบกับข้อบกพร่องของหนังสือเล่มนี้ ขอได้โปรดให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ผู้เขียนจะขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ดร. กัลยารัตน์ วีระธนชัยกุล

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ.....	13
1.1 ความหมายของผู้ประกอบการ.....	13
1.2 ความมุ่งหมายของการประกอบการ.....	16
1.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี.....	16
1.4 การประเมินความพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการ.....	18
1.5 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เริ่มประกอบการ.....	19
1.6 ประเภทของผู้ประกอบการ.....	20
1.7 ข้อดีและข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการ.....	22
1.8 การคิดแบบผู้ประกอบการ.....	23
1.9 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของผู้ประกอบการ นักลงทุน และผู้บริหารมืออาชีพ.....	25
1.10 ขั้นตอนการสร้างธุรกิจของผู้ประกอบการ.....	28
1.11 จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ.....	30
1.12 บทบาทของผู้ประกอบการที่มีต่อสังคมและเศรษฐกิจ.....	30
1.13 แนวทางในการเป็นผู้ประกอบการ.....	31
1.14 การวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการ.....	32
1.15 การวิเคราะห์ตนเองเพื่อเป็นผู้ประกอบการ.....	32

6 การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่

- 1.16 แนวทางการหารายได้จากการเป็นผู้ประกอบการ.....33
- 1.17 หน้าที่ของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ.....34
- 1.18 องค์กรประกอบที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบกับความล้มเหลว.....35
- 1.19 องค์กรประกอบที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบกับความสำเร็จ.....37
- 1.20 ต้นทุนแห่งความล้มเหลวทางธุรกิจ.....39
- 1.21 บทสรุป.....39
- แบบฝึกหัดท้ายบท.....41

บทที่ 2 คุณลักษณะของผู้ประกอบการ43

- 2.1 คุณลักษณะของผู้ประกอบการ.....44
- 2.2 มุมมองการประกอบการ.....52
- 2.3 มุมมิตของผู้ประกอบการ.....58
- 2.4 โอกาสและผลตอบแทนของผู้ประกอบการ.....65
- 2.5 ประเภทของผู้ประกอบการ.....67
- 2.6 พลังกระตุ้นในการเข้ามาประกอบการ.....73
- 2.7 องค์กรประกอบที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการประกอบการ.....74
- 2.8 การเตรียมการสำหรับอาชีพผู้ประกอบการ.....75
- 2.9 บทสรุป.....76
- แบบฝึกหัดท้ายบท.....77

บทที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสของผู้ประกอบการ.....79

- 3.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของธุรกิจ.....80
- 3.2 สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของธุรกิจ.....82
- 3.3 เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์.....99
- 3.4 บทสรุป.....107
- แบบฝึกหัดท้ายบท.....108

บทที่ 4 การสร้างธุรกิจและกระบวนการจัดตั้งธุรกิจ	109
4.1 ความหมายของธุรกิจ.....	110
4.2 ธุรกิจที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่.....	112
4.3 ธุรกิจที่ซื้อต่อมาจากผู้อื่น.....	118
4.4 ธุรกิจครอบครัว.....	124
4.5 ธุรกิจการรับสิทธิทางการค้า.....	129
4.6 ธุรกิจเสริมงานประจำ.....	138
4.7 บทสรุป.....	140
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	142
บทที่ 5 การแสวงหาโอกาสใหม่ทางธุรกิจ	143
5.1 ความหมายของโอกาสทางธุรกิจ.....	144
5.2 แหล่งที่มาของโอกาสเพื่อประกอบการ.....	145
5.3 แนวความคิดทางธุรกิจ.....	151
5.4 อุตสาหกรรมที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อธุรกิจใหม่.....	153
5.5 กลยุทธ์การเข้าสู่อุตสาหกรรมใหม่.....	160
5.6 บทสรุป.....	165
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	166
บทที่ 6 การบริหารทรัพยากรมนุษย์	167
6.1 ความหมายของการบริหารทรัพยากรมนุษย์.....	168
6.2 ความสำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์.....	170
6.3 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์.....	172
6.4 บทสรุป.....	186
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	187

บทที่ 7 ภาวะผู้นำกับการเป็นผู้ประกอบการ	189
7.1 ความหมายของภาวะผู้นำ.....	189
7.2 ลักษณะภาวะผู้นำ.....	192
7.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำ.....	193
7.4 บทบาทและภาวะผู้นำ.....	194
7.5 ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ.....	194
7.6 วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ.....	195
7.7 ผู้นำในองค์การ.....	198
7.8 ประเภทของผู้นำ.....	199
7.9 ลักษณะและบทบาทของผู้นำที่จะทำให้องค์การ ประสบความสำเร็จ.....	200
7.10 การใช้อำนาจของผู้นำ.....	201
7.11 หน้าที่ของผู้นำ.....	202
7.12 คุณสมบัติที่ดีของผู้นำ.....	203
7.13 ลักษณะของผู้นำที่จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงสุด.....	203
7.14 บทบาทหน้าที่ของผู้นำ.....	204
7.15 บทบาทและหน้าที่ของผู้นำโดยทั่วไป.....	206
7.16 เทคนิคของผู้นำองค์การในการสร้างแรงจูงใจ.....	209
7.17 ลักษณะของสิ่งจูงใจการปฏิบัติงาน.....	213
7.18 การเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน.....	215
7.19 ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์.....	215
7.20 เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์.....	216
7.21 ประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน.....	218
7.22 บทสรุป.....	220
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	221

บทที่ 8 การเขียนแผนธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ	223
8.1 ความหมายของแผนธุรกิจ.....	223
8.2 ประโยชน์ของแผนธุรกิจ.....	225
8.3 ข้อพึงระวังเกี่ยวกับการจัดทำแผนธุรกิจ.....	226
8.4 องค์ประกอบของแผนธุรกิจ.....	228
8.5 แนวทางการเขียนแผนธุรกิจ.....	231
8.6 การเสนอแผนธุรกิจ.....	239
8.7 การจัดทำเอกสารแผนธุรกิจ.....	240
8.8 บทสรุป.....	242
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	244
บทที่ 9 การบริหารเงินทุนและการระดมทุน.....	245
9.1 ความหมายของการบริหารเงินทุน.....	245
9.2 ทุนและประเภทของทุน.....	247
9.3 การกำหนดเงินทุน.....	248
9.4 แหล่งเงินทุน.....	251
9.5 การจัดหาแหล่งเงินทุน.....	254
9.6 การระดมทุน.....	259
9.7 บทสรุป.....	260
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	261
บทที่ 10 การเตรียมการเพื่อการเจริญเติบโต	263
10.1 เหตุผลที่ธุรกิจใหม่แสวงหาการเจริญเติบโต.....	264
10.2 คุณลักษณะของธุรกิจใหม่ที่เจริญเติบโตสูง.....	266
10.3 กลยุทธ์เพื่อการเจริญเติบโตของบริษัท.....	269
10.4 บทสรุป.....	279
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	280

บทที่ 11 เทคนิคการพัฒนาธุรกิจ 281

- 11.1 ความหมายของเทคนิคการพัฒนาธุรกิจ.....281
- 11.2 เทคนิคที่ใช้ในการพัฒนาธุรกิจ.....283
- 11.3 การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน.....291
- 11.4 การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้บทบาทที่เหมาะสม.....298
- 11.5 บทสรุป.....301
- แบบฝึกหัดท้ายบท.....302

บทที่ 12 บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ร่วมลงทุน..... 303

- 12.1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อลูกค้า.....303
- 12.2 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อผลิตภัณฑ์.....304
- 12.3 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อคู่แข่ง.....305
- 12.4 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อหน่วยงานราชการ.....306
- 12.5 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อพนักงาน.....306
- 12.6 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต่อสังคม.....307
- 12.7 จรรยาบรรณของพนักงานต่อผู้ประกอบธุรกิจ.....308
- 12.8 การทำ CSR ในองค์การ.....311
- 12.9 บทสรุป.....316
- แบบฝึกหัดท้ายบท.....317

บทที่ 13 จริยธรรมผู้ประกอบการ 319

- 13.1 ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ.....320
- 13.2 ประโยชน์ของการประกอบธุรกิจที่มีจริยธรรม.....321
- 13.3 คุณธรรม 7 ประการในการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....322
- 13.4 จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ.....323
- 13.5 จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจของไทย.....325

13.6 พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย.....	329
13.7 บทสรุป.....	334
แบบฝึกหัดท้ายบท.....	335
บทที่ 14 แนวโน้มของการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต	337
14.1 ผู้ประกอบการสตาร์ทอัป (Startup).....	338
14.2 กรณีธุรกิจให้บริการรับดูแลเด็กและผู้สูงอายุ.....	338
14.3 ความสำคัญของผู้ประกอบการกับนวัตกรรม.....	339
14.4 ผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรม.....	340
14.5 ผู้ประกอบการกับ Thailand 4.0.....	343
14.6 การปรับตัวของผู้ประกอบการยุคใหม่.....	345
14.7 บทสรุป.....	347
บรรณานุกรม.....	349

SE-ED

บทที่

1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

แนวคิดของความเป็นผู้ประกอบการมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดและทฤษฎีของ 4 สาขาวิชา ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์และสังคมวิทยา จิตวิทยา และการจัดการ กล่าวคือ นักเศรษฐศาสตร์ศึกษาและพัฒนาแนวคิดของความเป็นผู้ประกอบการในแง่บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจ ความเป็นผู้ประกอบการจะเชื่อมโยงกับการก่อตั้งกิจการธุรกิจและการสร้างสรรค์กิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ นักพฤติกรรมศาสตร์สนใจศึกษาคุณลักษณะและความเป็นผู้นำที่มีบารมีของผู้ประกอบการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และนักจิตวิทยาศึกษานุคลิกภาพของผู้ประกอบการที่เป็นคนที่ชอบเสี่ยง และมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความสามารถในการควบคุมและความมีอิสระในการตัดสินใจ นักวิชาการด้านการจัดการช่วยทำให้กระบวนการพัฒนาธุรกิจใหม่ให้มีกิจกรรมหรือขั้นตอนในการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

1.1 ความหมายของผู้ประกอบการ

นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ไว้มากมายหลายความคิด ส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งสิ้น แต่มีที่น่าสนใจดังนี้

สมคิด บางโม (2552) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง ผู้ลงทุนจัดตั้งธุรกิจขึ้นเพื่อหวังกำไร โดยยอมรับความเสี่ยงที่จะขาดทุน ดำเนินการและควบคุมการทำธุรกิจด้วยตนเอง ผู้ประกอบการก็คือ “เจ้าแก” ในความหมายดั้งเดิมนั่นเอง

ธงชัย สุทธิสม (2560) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งของการสร้างความมั่งคั่งให้เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการจะรับความเสี่ยงหลักที่อาจเกิดขึ้นในเรื่องของเงินทุน เวลา และ/หรือความผูกพันในอาชีพในการที่จะสร้างคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจเป็นสิ่งใหม่หรือที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยการใช้ทักษะและทรัพยากรที่มีอยู่

ศรากุล สุโคตรพรหมมี (2559) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง ผู้ที่คิดริเริ่มดำเนินธุรกิจขึ้นมาเป็นของตนเอง มีการวางแผนการดำเนินงาน และดำเนินธุรกิจทุกด้านด้วยตนเอง โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากผลการดำเนินงานของธุรกิจตนเอง

สุदारัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2560) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการในทางเศรษฐศาสตร์ ผู้ประกอบการคือ ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการอาจจะเป็นหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือเอกชนเพียงคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิต และบริหารจัดการในกระบวนการผลิตผลตอบแทนที่ได้คือ กำไร หรือขาดทุน

แมสซิโม การ์บิโอ (Massimo Garbuio, 2018) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง ผู้ที่ศึกษาการสร้างธุรกิจ รวมถึงกระบวนการทำธุรกิจใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงผู้ที่ผลิตสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้ซื้อ โดยสร้างร้านหรือองค์กรเพื่อการขายสินค้าและบริการเหล่านั้น

แบร์รี, ดี. และ ไมเสก เอส. (Barry, D. & Meisiek, S., 2015) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจโดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต

อีเกอร์, บรอนวายน์, แกรนต์, ชารอน, และ มาริตซ์ (Eager, Bronwyn; Grant, Sharon; Maritz, 2017) ได้อธิบายความหมายของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ประกอบการหมายถึง ผู้ริเริ่มทำธุรกิจด้วยความกล้าเสี่ยง และมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ ซึ่งผู้ประกอบการจะแสวงหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจ และพยายามอย่างเต็มที่เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจและของตนเอง

ดังนั้นจากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการหมายถึง บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการในทางเศรษฐศาสตร์ ผู้ประกอบการคือ ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการอาจจะเป็นหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือเอกชนเพียงคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิต และบริหารจัดการในกระบวนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้คือ กำไร หรือขาดทุน

1.2 ความมุ่งหมายของการประกอบการ

การประกอบการหรือการประกอบธุรกิจ มีจุดมุ่งหมายหลายประการ ดังแสดงในรูปที่ 1.1 ได้ดังนี้

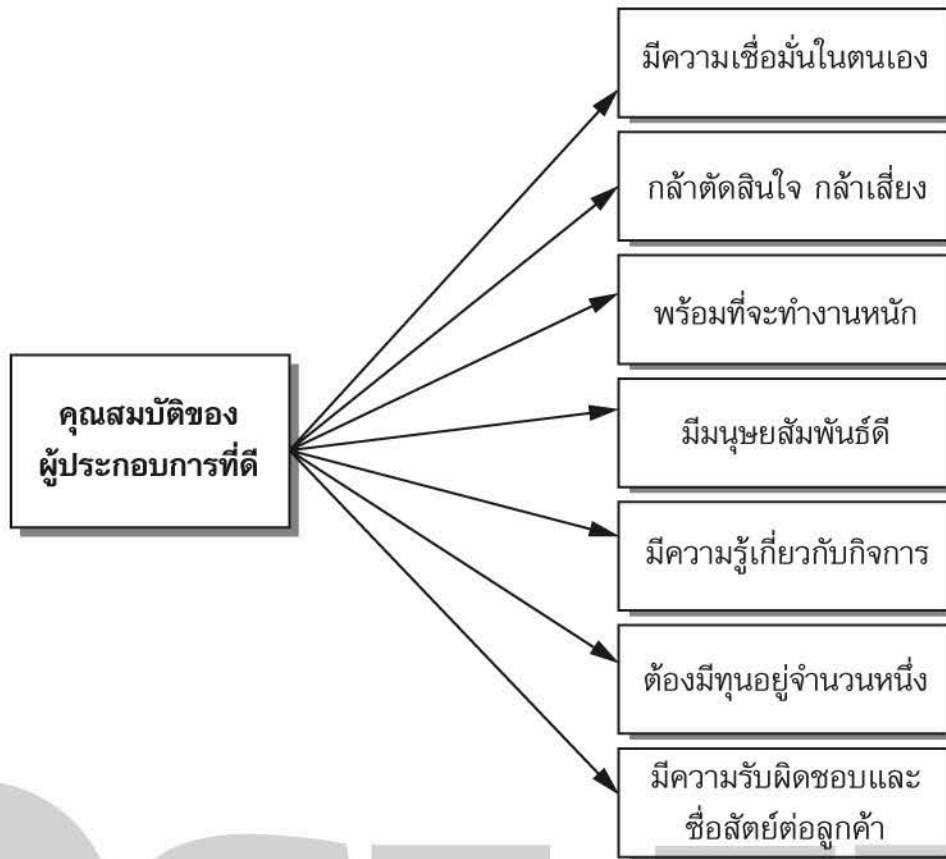
รูปที่ 1.1 แสดงความมุ่งหมายของการประกอบการ

จากรูปที่ 1.1 สามารถอธิบายได้ว่า ผู้ประกอบการทั้งหลายมีความมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกันซึ่งประกอบด้วย

1. แสวงหากำไร
2. สนองความต้องการของตนเอง เช่น อยากเป็นอิสระไม่เป็นลูกจ้างใคร อยากร่ำรวย เป็นต้น
3. สร้างประโยชน์ให้แก่สังคม การประกอบธุรกิจมีโอกาสสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้มากกว่า
4. ความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองถาวรของธุรกิจเอง

1.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี

จากการศึกษาผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจำนวนมากพบว่า มีคุณสมบัติที่คล้ายๆ กัน ดังแสดงในรูปที่ 1.2 ดังต่อไปนี้

รูปที่ 1.2 แสดงคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี

จากรูปที่ 1.2 สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำ รักความอิสระ ไม่อยากเป็นลูกจ้างใคร แม้จะล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อแก้ไขแล้วสู้ต่อไปไม่ละทิ้ง
2. กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง การประกอบการอาจสำเร็จหรือล้มเหลวได้ต้องตัดสินใจบนข้อมูลที่ถูกต้อง
3. พร้อมที่จะทำงานหนัก อดทนขยันหมั่นเพียร เพราะการประกอบธุรกิจต้องสนใจและเอาใจใส่ตลอดเวลา
4. มีมนุษยสัมพันธ์ดี อธิบายดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะสนใจบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะลูกค้า
5. มีความรู้เกี่ยวกับกิจการที่ตนประกอบการและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงกิจการของตน
6. ต้องมีทุนอยู่จำนวนหนึ่งในการประกอบการไม่ใช่กู้จากสถาบันการเงินทั้งหมด

7. มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ผู้เกี่ยวข้องและสังคม จึงจะทำให้สถานประกอบการเจริญรุ่งเรืองและยั่งยืน

ทั้งนี้คุณสมบัติเหล่านี้ ไม่ใช่มีมาแต่กำเนิด ทุกคนสามารถพัฒนาขึ้นมาได้เมื่อสนใจและตั้งใจจริง โดยการสังเกต พูดคุยกับผู้ประกอบการ ศึกษาหาความรู้จากสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือสมัครเข้าทำงานในสถานประกอบการต่างๆ เพื่อหาประสบการณ์

1.4 การประเมินความพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จ ก่อนเริ่มกิจการจะต้องมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ควรประเมินความพร้อมในด้านที่สำคัญๆ ดังนี้

1. ความพร้อมของตนเอง เช่น

- มีความรู้และประสบการณ์ในธุรกิจนั้นๆ หรือไม่
- พร้อมที่จะทำงานหนัก
- มีความมั่นใจในตนเอง มีความมุ่งมั่นเพียงไร
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. ความพร้อมด้านการเงิน เช่น

- ควรมีเงินทุนของตนเองด้วย ไม่ใช่กู้เงินทั้งหมดมาลงทุน
- รู้แหล่งเงินทุน รู้แหล่งสนับสนุนจากรัฐ

3. ความพร้อมด้านการตลาด เช่น

- ได้ศึกษาความต้องการของตลาดหรือไม่
- กลุ่มเป้าหมายคือใคร
- มีคู่แข่งหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

4. ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ

- รู้จักการวางแผนธุรกิจ
- รู้จักการบริหารคน (ในกรณีมีลูกจ้างจำนวนมาก)
- รู้จักวิธีการประเมินผลการประกอบการ
- มีความรู้ด้านบริหารจัดการบ้างตามสมควร

ถ้าผู้ประกอบการได้เขียนแผนธุรกิจได้ครบถ้วนโดยเก็บข้อมูลอย่างจริงจังถูกต้องอย่างแท้จริง ย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ว่ามีความพร้อมที่จะประกอบการแล้ว โอกาสประสบความสำเร็จมีสูงมาก

1.5 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เริ่มประกอบการ

ทั้งนี้ผู้ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจส่วนใหญ่ ให้คำแนะนำ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูลด้านการตลาด ควรศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย
2. ทำเลที่ตั้งมีลักษณะอย่างไร บริเวณใกล้เคียงมีธุรกิจอะไรที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน แหล่งวัตถุดิบ ความต้องการสินค้าที่ตนจะผลิต เป็นต้น
3. การคมนาคมและสาธารณูปโภคของแหล่งที่ตั้ง
4. คู่แข่งชั้นมีธุรกิจที่คล้ายกันจำนวนเท่าใด ปริมาณการผลิต ราคา และสภาพการบริการ

ขั้นที่ 2 เงินลงทุนและผลตอบแทน ควรพิจารณาหลายประการ เช่น

1. ต้องใช้เงินลงทุนเท่าใด
- 2 จุดคุ้มทุนกี่ปี จึงจะมีกำไร
3. ผลตอบแทน คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของเงินลงทุนต่อปี
4. ระยะเวลาที่คืนทุน

ขั้นที่ 3 แหล่งที่มาของเงินทุน

จะได้เงินทุนมาจากไหน (จากเงินออม จากเงินกู้) ดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลาที่กู้สัมพันธ์กับการดำเนินธุรกิจหรือไม่

ขั้นที่ 4 ความพร้อมของผู้ประกอบการ ได้แก่

ความมุ่งมั่น ความอดทน ความรู้ด้านธุรกิจ วิธีแก้ปัญหาเมื่อธุรกิจประสบปัญหา และการประเมินผลการประกอบการ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจ

นำข้อมูลทั้งหมดข้างต้นมาประมวลเพื่อตัดสินใจว่า จะลงทุนหรือไม่ลงทุน ถ้าได้ข้อมูลที่ละเอียดและถูกต้องแม่นยำ และผู้ประกอบการมีความพร้อมย่อมประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

1.6 ประเภทของผู้ประกอบการ

ประเภทของผู้ประกอบการไว้อย่างน่าสนใจว่า ประเภทของผู้ประกอบการสามารถแบ่งได้ดังนี้

1.6.1 ประเภทของผู้ประกอบการแบ่งตามลักษณะของกิจการ การบริหารงาน

1. ผู้ก่อตั้ง (Founder) คือผู้ประกอบการที่จัดตั้งธุรกิจขึ้นมา ซึ่งอาจเป็นผู้ที่ชำนาญทางวิชาชีพด้านใดด้านหนึ่งมาก่อน เช่น กู้กั๊กตาการออกมาเปิดร้านอาหารเอง หรือเป็นกลุ่มเพื่อนที่เรียนจบมาด้วยกันเข้าหุ้นกันทำธุรกิจ หรือบางคนอาจตัดสินใจละทิ้งงานที่เคยทำอยู่ ตกลงใจที่จะเริ่มก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา ซึ่งหลังจากการก่อตั้งธุรกิจแล้ว ผู้ก่อตั้งจะดำเนินกิจการต่อไป หรืออาจขายกิจการให้ผู้อื่นแล้วเริ่มก่อตั้งธุรกิจใหม่ขึ้นมาอีกก็ได้ ผู้ก่อตั้งจะเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถพัฒนาสินค้าให้ตอบสนองความต้องการของตลาด โดยการประดิษฐ์คิดค้นสินค้าหรือบริการใหม่ๆ แล้วลงมือก่อตั้งธุรกิจให้เป็นรูปเป็นร่างด้วยการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ สร้างสรรค์วิธีการผลิต วิธีการดำเนินงานใหม่ๆ หรือเปิดตลาดใหม่ให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว

2. ผู้จัดการทั่วไป (General Manager) คือผู้ประกอบการที่ทำหน้าที่บริหารงานเพื่อให้ธุรกิจขนาดย่อมประสบความสำเร็จในระยะยาว ผู้ก่อตั้งกับผู้จัดการทั่วไปอาจเป็นคนเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ผู้จัดการทั่วไปต้องเอาใจใส่กับทุกส่วนของกิจการไม่ว่าจะเป็นการเงิน การตลาด การผลิต และการบริหารบุคลากรในองค์การธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้นำที่จูงใจของลูกน้องได้ มองการณ์ไกลในระยะยาว และพากเพียรพยายามเพื่อสร้างทีมงานที่ดีตลอดจนสามารถกำหนดกลยุทธ์ โครงสร้างและวัฒนธรรมให้แก่องค์การได้

3. ผู้รับสิทธิทางการค้า (Franchisee) คือผู้ประกอบการที่รับสิทธิทางการค้าของธุรกิจสิทธิทางการค้า (Franchise) แม้ผู้รับสิทธิทางการค้าจะมีหน้าที่คล้ายผู้จัดการทั่วไป แต่ก็ไม่มีอิสระในการดำเนินการได้เต็มที่ เพราะต้องอยู่ในกรอบข้อสัญญาผูกพันของผู้ให้สิทธิทางการค้า (Franchisor)

1.6.2 ประเภทของผู้ประกอบการแบ่งตามวิธีการดำเนินงาน

1. ผู้ประกอบการที่ เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ (Artisan Entrepreneur) เป็นผู้มีทักษะทางวิชาชีพเฉพาะด้านที่จัดตั้งธุรกิจขึ้นมาจนสามารถเป็นผู้ประกอบการ ปัญหาของผู้ประกอบการประเภทนี้คือ ขาดความรู้ในการบริหารงาน มักจะติดตื้อสื่อสารไม่ค่อยเป็น ใช้ศัพท์เทคนิคที่คนอื่นไม่เข้าใจ ขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้ธุรกิจก้าวหน้า ไม่กล้ากระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้ลูกจ้าง และมักไม่มองภาพรวมของธุรกิจ

2. ผู้ประกอบการที่มีโอกาสสำเร็จเพียงพร้อม (Opportunistic Entrepreneur) เป็นผู้มีทักษะทางเทคนิคในขั้นเริ่มต้นแต่ได้พยายามศึกษาวิชาการบริหารจัดการเพิ่มเติมเพื่อที่จะบริหารงานอย่างมีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น สามารถมอบหมายงานและกระจายอำนาจตลอดจนวางแผนพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้าในระยะยาวได้

3. ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มคณะ (Entrepreneurial Team) เป็นกลุ่มบุคคลที่มีการบริหารงานตามความสามารถของแต่ละคนโดยมีการประสานงานกัน ทำให้ได้ผู้เชี่ยวชาญหลายด้านมาช่วยกันลงทุนและลงแรงดำเนินธุรกิจขนาดย่อมด้วยกัน

1.7 ข้อดีและข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการมีทั้งข้อดีและข้อเสียเหมือนกับอาชีพอื่นๆ ถ้าเปรียบเทียบการเป็นลูกจ้างของผู้อื่นกับการทำธุรกิจของตนเองนั้น จะเห็นได้ว่าต่างก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ในแง่ของผลประโยชน์ที่ได้รับและความเหมาะสมกับอุปนิสัยเฉพาะบุคคล จึงเป็นการยากที่จะชี้เฉพาะลงไปว่าการเป็นลูกจ้างหรือผู้ประกอบการดีกว่ากัน อย่างไรก็ตาม บางคนไม่เหมาะเป็นผู้ประกอบการแต่สามารถเป็นลูกจ้างที่มีคุณค่าต่อองค์กร และลูกจ้างบางคนยกระดับความสามารถและฐานะได้ด้วยการเป็นผู้ประกอบการสร้างธุรกิจของตนเองได้ (ธงชัย สุทธิสม, 2560) ทั้งนี้สามารถแสดงข้อดีและข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการได้ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการ

ข้อดีของการเป็นผู้ประกอบการ	ข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการ
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิตในการทำงาน สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ในการสั่งการดำเนินงานทุกอย่าง 2. ได้ใช้ความสามารถของตนทุกด้านอย่างเต็มที่เป็นนายของตัวเอง พุ่มพวงแรงกายแรงใจได้จนสุดกำลัง ไม่ติดขัดล่าช้า ซึ่งบั่นทอนกำลังใจในการทำงาน 3. ได้เงินกำไรเป็นของผู้ประกอบการทั้งหมดโดยไม่ต้องรอรับเป็นโบนัส และถ้าประสบความสำเร็จในธุรกิจเป็นอย่างมากก็จะได้รับการยกย่องสรรเสริญมีชื่อเสียงในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องทำงานหนักมากเกินเวลาทำงานที่เป็นทางการ และต้องทำงานทุกอย่างทั้งระดับปฏิบัติการและระดับบริหารเป็นเวลาที่ยาวนาน แรมปีติดต่อกัน 2. ขอบเขตความรับผิดชอบมีมากมายไม่จำกัด และต้องตัดสินใจทุกเรื่องแม้แต่เรื่องที่ไม่ชำนาญหรือไม่มีความรู้ 3. รายได้ไม่สม่ำเสมอ เพราะการทำธุรกิจย่อมมีความเสี่ยงที่จะกำไรหรือขาดทุนได้ตลอดเวลา แต่ถ้าเป็นลูกจ้างจะมีเงินเดือนประจำพร้อมสวัสดิการ
<ol style="list-style-type: none"> 4. ได้สนองความพึงพอใจด้วยการใช้ชีวิตที่ตนปรารถนา เช่น ได้ทำงานที่ตนเองรักหรือมีเวลากับครอบครัวมากขึ้น ได้ถ่ายทอดความรู้ความชำนาญแก่ลูกหลานที่จะสืบต่อกิจการ ได้สร้างกุศลจากการดำเนินกิจการ 	<ol style="list-style-type: none"> 4. ต้องรับผิดชอบหนี้สินของกิจการ การกู้ยืมเงินก็ทำได้ยากหากตัวผู้ประกอบการไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอ 5. แม้จะอิสระในการทำงาน แต่ผู้ประกอบการยังต้องเอาใจใส่ลูกค้า ประนีประนอมกับลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่

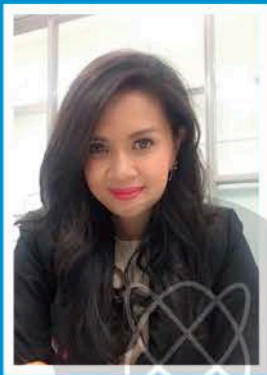
สิ่งที่จูงใจให้อยากเป็นผู้ประกอบการมากที่สุดคือ ได้มีความเป็นอิสระ ได้พัฒนาศักยภาพของตนได้เต็มที่ ได้ภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ดีกว่าได้รับการยกย่องสรรเสริญตามมารยาทสังคม นอกจากนั้นยังสามารถใช้ชีวิตในแบบอย่างที่ตนปรารถนา เพราะการทำสิ่งที่ตนชอบ คือความสุขในชีวิตที่ไม่อาจได้มาด้วยเงินเสมอไป แต่การเป็นผู้ประกอบการตั้งธุรกิจมาดำเนินงานเองไม่ได้ประสบความสำเร็จเสมอไป มีธุรกิจขนาดย่อมมากมายที่ล้มเหลวต้องออกจากตลาดไป ทำให้การลงทุนลงแรงของผู้ประกอบการที่ทุ่มเทสูญเสีย เงินที่เก็บออมมาชั่วชีวิตอาจหมดไปกับธุรกิจที่ล้มละลาย แต่ผู้ประกอบการที่ไม่ประสบความสำเร็จต้องไม่ท้อถอยที่จะต่อสู้ใหม่อีกครั้ง ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้ชนะในวันนี้เคยพ่ายแพ้ในวันก่อนมาแล้วทั้งนั้น”

1.8 การคิดแบบผู้ประกอบการ

ลักษณะทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการแตกต่างจากผู้ที่ไม่เคยคิดจะก่อร่างสร้างธุรกิจของตนเองเป็นอย่างมาก ผู้ประกอบการมักต้องตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน เดิมพันหรือผลได้ผลเสียจากการตัดสินใจมีความแตกต่างกันอย่างมากหากเปลี่ยนจากวิธีที่ถูกไปเป็นวิธีที่ผิด การตัดสินใจของผู้ประกอบการถูกบีบคั้นจากเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด และต้องใช้งบลงทุนเป็นจำนวนมาก จึงสรุปได้ว่าผู้ประกอบการเผชิญกับความเสี่ยงในการตัดสินใจดำเนินการอยู่ตลอดเวลา การคิดแบบผู้ประกอบการจึงเป็นความท้าทายท่ามกลางสถานะการแข่งขันที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปมาไม่หยุดนิ่ง และมีพื้นฐานอยู่บนบริบทดังต่อไปนี้

หนังสือ **การเป็นผู้ประกอบการและการสร้างธุรกิจใหม่** เล่มนี้ เป็นหนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา เหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยมีเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสม และสอดคล้องกับการบริหารงานตามสถานการณ์ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ยังครอบคลุมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสของผู้ประกอบการ การสร้างธุรกิจและกระบวนการการจัดตั้งธุรกิจ การแสวงหาโอกาสใหม่ทางธุรกิจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ภาวะผู้นำกับการเป็นผู้ประกอบการ การเขียนแผนธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ การบริหารเงินทุนและการระดมทุน การเตรียมการเพื่อการเจริญเติบโต เทคนิคการพัฒนาธุรกิจ บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ร่วมลงทุน จริยธรรมผู้ประกอบการ และแนวโน้มของการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต เพื่อช่วยเสริมสร้างความรู้และนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงาน และบริหารองค์การได้เป็นอย่างดี

ประวัติผู้เขียน **ดร. กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล**

การศึกษา

- **ปริญญาเอก** การจัดการดุขภูมบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2552-2555
- **ปริญญาโท** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2548-2550
- **ปริญญาตรี** บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2538-2542

การทำงาน

- 2559-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 2558-2559 วิชาการหัวหน้าสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 2557-2558 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 2557-2557 อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชากลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และองค์การ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
- 2556-2556 อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจดุขภูมบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 2554-2556 หัวหน้ากลุ่มวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ
- 2550-2554 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ
- 2547-2550 ผู้ประสานงาน โครงการการอนุรักษ์พลังงาน กองฝึกอบรม กระทรวงพลังงาน

ผลงานเขียน

- การพัฒนาองค์การ, จริยธรรมทางธุรกิจ และ การบริหารทรัพยากรมนุษย์

www.se-ed.com

sbc.fans

ISBN 978-616-08-3399-3

9 786160 833993

250 บาท

คู่มือเรียน-สอบ/อุดมศึกษา-
ผู้ประกอบการ